

**Raamattutunnin muistiinpanot
aiheesta**

**Viisi leipää
ja
kaksi kalaa**

Mark. 6:35-42; Joh. 6:9 (+ rinn.)

(KR 1933/1938 käännös ellei toisin mainittu)

**Lieksan helluntaiseurakunnassa
su 13.9.2008 klo 11**

Veikko Nieminen

VIISI LEIPÄÄ JA KAKSI KALAA Luumme Mark 6:35-42 ja täydentävänä Jakeena Joh 6:9

I Tilanne

Luetussa kertomuksessa tapaamme nälkäisen kansanjoukon, joka oli ollut Jeesuksen luona erämaassa koko päivän ja jonka opetuslapset halusivat nyt lähettää nälkäisenä pois, mutta jonka ruokkimisessa Jeesuksella oli oma opettava suunnitelmansa.

II Katsomme henkilöä, ketä Herra sai käyttää välikappaleena nälkäisen kansan ruokkimisessa:

1. Antamisen tilaisuuden tarjoaminen kaikille

Markuksen evankeliumien mukaan Jeesus kysyi opetuslapsiltaan ennen ruokkimisihmettään: "*montako leipää teillä on?*" ja Hän antoi heille tehtävän: "*menkää katsomaan*" ja tämän jälkeen evankeliumi jatkaa: "*Otettuaan siitä selvän he sanoivat ...*" (Mark 6:38).

Jeesus lähetti siis opetuslapsensa kansan keskelle tiedustelemaan voisiko joku luopua omista eväsleivistään ja antaa ne Jeesukselle. Kaikille tarjottiin näin tilaisuutta antaa omastaan. Kukaan ei voinut sanoa tuona iltana - ei silloinkaan kun leipäihme oli kaikkien nähtävissä - että minulle ei annettu tilaisuutta tai minun leipäni ja antimeni eivät kelvanneet.

Meillekin jokaiselle tarjotaan tilaisuutta antamiseen. Emme voi kerran ikuisuudessa sanoa: "Jumala ei ollut kiinnostunut siitä, mitä minulla oli". Taivas on ojentanut kätensä meidän jokaisen puoleemme ja odottaa mitä me annamme omastamme ...

2. Opetuslapset kuulivat varmaan monenlaisia vastauksia

Niin kuin Jeesuksen kertomuksessa suurelle illalliselle kutsutut sanoivat järjestään "*pidä minut estettynä*" ja esittivät perusteluiksi mitä erilaisempia syitä (Luuk 14:18-20), samoin opetuslapset kuulivat varmaan monenlaisia vastauksia ja verukkeita, miksi ei voitu tai haluttu antaa edes yhtä eväsleipää Jeesukselle vietäväksi ...

Meilläkin on monesti nippu koottuja hyviä selityksiä ja puolusteluja, miksi emme ole antaneet Jumalan työhön mitään tai vain hyvin vähän ...

3. Menkäämme Andreaan mukaan

Menkäämme hetkeksi Andreaan mukaan: Hän oli henkilö, jolla oli armoitus etsiä, löytää ja tuoda löytämänsä henkilö Jeesuksen luokse. Hän oli jo aikaisemmin etsinyt ja tuonut veljensä Pietarin Jeesuksen luokse (Joh 1:40-42). Ja nyt kulkiessaan kansan keskellä ja esittäessään kysymystään leipien antamisesta hän huomioi erään pienen pojan, jolla on halukkuutta antaa omastaan Jeesukselle. Ei kuka hyvänsä huomaa pientä poikaa suuren kansanjoukon keskeltä! Mutta Andreas huomasi. Ja tämän huomaamisen seurauksena pojan anti tuli viedyksi Jeesuksen käsiin ja näin tämä Raamatun kertomus sai sisältönsä, jonka seurauksena se ainoana Jeesuksen ihmetekona on kerrottu kaikissa 4:ssä evankeliumissa.

Haluan tässä kohti esittää kysymyksen: Miten on meidän kohdalla? Onko meillä silmää nähdä, korvaa kuulla ja sydäntä ymmärtää seurakunnassamme ne vähäiset, jotka olisivat valmiita antautumaan Herralle ja joita Hän voisi käyttää tulevina vuosina, jos me vain kohdaltamme mahdollistaisimme sen ...

4. Pysähdymme nyt tarkastelemaan **opetuksia**, joita tämän **pojan esimerkki** meille antaa:

4.1. Lukemamme Johanneksen evankeliumin jae esitteli antajan kolmella sanalla: "*Täällä on poikainen ...*" (Joh 6:9). Katsomme **kutakin sanaa erikseen**:

(1) "**Täällä**". Missä "täällä" hän oli? Jeesus -kokouksessa! Poikaa oli kiinnostanut tulla sinne, missä Jeesus oli ja missä muitakin Herran omia oli ...

Kerran eräs 12 -vuotias poika puolusteli Herran temppelissä oloaan sanomalla: "*minun pitää niissä oleman, mitkä minun Isäni ovat*" (**Luuk 2:49**).

Psalmista sanoo: "*Autuaat ne ihmiset, joilla on mielessänsä pyhät matkat*" (**Ps 84:6**).

Ja Jerusalemin seurakunnasta sanotaan: "*Ja he pysyivät apostolien opetuksessa ja keskinäisessä yhteydessä ja leivän murtamisessa ja rukouksessa*" (**Apt 2:42**).

Hebrealaiskirje kehottaa meitäkin: "*Älkäämme jättäkö omaa seurakunnan kokoustamme, niinkuin muutamien on tapana*" (**Heb 10:25**).

Ensiksi opimme pojan kautta sen, että Herra käyttää ensisijaisesti niitä, jotka pitävät kunniasa keskinäisen yhteyden, veljesyhteyden ja seurakuntayhteyden.

(2) Leipien antajasta käytetään sanaa "poikanen" = "pieni poika"

Nuoruutta ja lapsenmielisyyttä käytetään Raamatussa huonossa ja hyvässä merkityksessä - tässä kertomuksessa hyvässä merkityksessä. Otetaan muutama lisäesimerkki:

Kuningas Salomo sanoi: "*minä olen kuin pieni poikanen: en osaa lähteä enkä tulla. Anna sentähden palvelijallesi ...*" (**1. Kun 3:7**). Tämä oli Jumalan mielenmukainen sydämen asenne. Ja Jumala antoi Salomolle kaiken mitä hän anoi ja paljon muutakin, koska hän oli nöyrä ja itsessään pieni.

Jeesus sanoi:

"*olet salannut nämä viisailta ja ymmärtäväsiltä ja ilmoittanut ne lapsenmielisille*" (**Matt 11:25**).

"*joka nöyrtyy tämän lapsen kaltaiseksi, se on suurin taivasten valtakunnassa*" (**Matt 18:4**).

Johannes Kastaja sanoi: "*Hänen (= Jeesuksen) tulee kasvaa, mutta minun vähetä*" (**Joh 3:30**).

Toiseksi opimme tästä pojasta myös sen, että Herra käyttää niitä, jotka pysyvät itsessään pieninä ja nöyrinä ja joilla on lapsenmielinen usko ja luottamus Taivaalliseen Isäänsä.

(3) "Täällä on poikanen ..."

Mitä evankeliumit kertovat tuon kokouksen kulusta?

"*Ja hän rupesi opettamaan heille moninaisia*" (**Mark 6:34**) - ja poika on vielä ...

"*Ja päivä alkoi laskea*" (**Luuk 9:12**) - ja poika on vieläkin kokouksessa.

"*Ja kun ilta tuli*" (**Matt 14:15**) - ja vielä silloinkin poika on kokouksessa!

Opimme tämän pojan välityksellä myös sen, että Herra käyttää niitä, jotka ovat valmiita viipymään Hänen luonaan ja hiljentymään Hänen jalkojensa juuressa ja kuuntelemaan Hänen opetustaan ...

4.2. Johanneksen evankeliumin lause "täällä on poikanen" jatkuu seuraavasti: "*... jolla on viisi ohraleipää*" (**Joh 6:9**).

(1) Montako leipää pojalla siis oli? Täsmälleen viisi (Joh 6:9). Ja montako leipää hän antoi? Tasan viisi! (Mark 6:38,41). Poika antoi näin kaikki leipänsä, jättämättä itselleen yhtäkään.

Tämä poika tulee antamisessaan hyväksi esikuvaksi meille jokaiselle ...

(2) Mutta pojan antamisessa oli kyse vieläkin enemmän. Häneltä kysyttiin vain leipiä, mutta hän halusi antaa enemmän: "Setä, sinä pyysit vain leipiä, mutta minä haluaisin antaa nämä kalasetkin!" Poika antoi siten enemmän kuin häneltä pyydettiin tai odotettiin. Se oli hänen "sullottu mittansa", hänen kaikkensa, hänen kokonaisuhrinsa ...

Annammeko me vain sen, minkä meidän osaksemme lasketaan - vai olemmeko me halukkaita antamaan enemmän kuin meidän osuutemme on tai enemmän kuin meiltä pyydetään tai odotetaan ... Onko meillä todellista halukkuutta luopua omastamme taivaan hyväksi, onko

meillä todellista uhrimieltä?

(3) Kertomuksen lopussa puhutaan 12 korista, joihin tähteet kerättiin. Korit olivat mukana kuljetettavia eväskoreja. Tämä paljastaa sen, että ainakin 12 ihmisellä oli eväitä mukanaan - mutta vain yksi heistä - hän jota ei edes vaivauduttu laskemaan - luopui omistaan: tuo pieni poikanen.

Sinullakin on oma "eväskorisi", josta voi antaa ja luovuttaa tai itsekkäästi pitää ja nauttia kaikesta itse. Oletko pienen pojan kaltainen tai suuren enemmistön mukaan elävä?

(4) Pojan antamat leivät olivat ohraleipiä. Ohraleivät olivat köyhien ruokaa, varakkaat käyttivät vehnää (Ilmestyskirjassa vehnä sanotaankin olevan kolme kertaa kalliimpaa kuin ohran, Ilm 6:6)... Tämä kertoo sen, että poika ei elänyt rikkauden ja yltäkylläisyyden keskellä, vaan mieluummin puutteen ja niukkuuden keskellä. Tästä huolimatta poika luovutti leipänsä Jeesukselle ...

(5) Kertomuksen hetkellä pääsiäinen oli lähestymässä (Joh 6:4). Näin uutta ohrasatoa ei oltu vielä leikattu joten leivät oli leivottu edellisvuoden jo vähiin käyvästä sadosta. Leipäviljan puute oli nyt kovimmillaan. Tästä huolimatta poika luovutti leipänsä Jeesukselle ...

Kun poika antoi, niin hän ei siis antanut liiastaan ja ylijäämästään, vaan hän antoi oikealla uhrimielellä siitä, mitä merkitsi hänelle paljon, mikä kosketti häntä ...

Minkälaisia antajia me olemme? Annammeko runsaudestamme vain jotakin vai annammeko siten, että antaminen koskettaa ja kirpaisee meitä, me luovumme jostakin oleellisesta elämässämme taivaan hyväksi?

Kertomuksen poika viitoittaa tietä tämän kaltaiseen antamiseen!

(6) Kertomus osoittaa myös sen, että pojan annin takana oli hänen äitinsä ja isänsä. Äiti oli leiponut leivät vähistä jauhoistaan ja kalaset saattoivat olla isän edellisen yön saalis.

Tänäkin päivänä lasten uhritie on myös heidän vanhempiansa uhritie. Ja tästä seuraa, että siitä palkasta, jonka äidin ja isän pojat ja tyttäret kerran tulevat saamaan Kristuksen istuimen edessä, saavat osansa myös heidän vanhempansa, sillä kirjoitettu on, että "*jokainen, joka on luopunut ... lapsista ... minun nimeni tähden, on saava monin verroin takaisin ja perivä iankaikkisen elämän*" (Matt 19:29).

III "otti", "siunasi", "mursi" ja "anto"

1. Edellä saimme oppia jotain pojan elämän kautta ja nyt saamme oppia lisää pojan leipien kautta. Kiinnitämmekin huomiomme neljään sanaan, neljään verbiin, jotka ilmentävät syvästi Jeesuksen tekoa tuona iltahetkenä: "otti", "siunasi", "mursi" ja "anto" (Mark 6:41):

(1) "Otti"

Niin kauan, kun leivät oli pojan käsissä, ne olivat hänen hallinnassa, eikä Jeesus voinut toteuttaa niillä suunnitelmaansa.

Ottamisessa leivät siirtyivät pojalta Jeesukselle, pojan hallinnasta Jeesuksen hallintaan, ihmisten mahdollisuuksien piiristä jumalallisten mahdollisuuksien piiriin.

Leipien ottaminen opettaa sen, että ennen kuin Herra voi käyttää ketään haluamallaan tavalla, hänen on luovutettava itsensä Jumalan käsiin, Hänen työpöydälleen ...

(2) "Siunasi"

Kun leivät ja kalat olivat pojalla, niin 5 oli vain 5 ja 2 oli vain 2, eikä yhtään enempää. Mutta

Jeesuksen siunaus toi leipiin kasvun ja lisääntymisen mahdollisuuden, piilevän jumalallisen luomisvoiman ...

Meidänkin elämässä on juuri näin: ilman taivaan siunausta 5 on vain 5 ja 2 on vain 2, eikä yhtään enempää ... mutta Jumalan siunauksen kautta tuo meillä oleva vähäinenkin voi koitua suureksi siunaukseksi ...

Parhainkin, mitä ihmisellä itsessään on, olkoon se kuinka suurta ja mahtavaa tahansa, on riittämätöntä ilman taivaallista siunausta. Ja toisaalta ei ole niin vähälahjaista ja inhimillisesti heikkoa, ettei Jumala pystyisi hänen kautta välittämään taivaallisia rikkauksiaan. Kysymys ei ole ensisijaisesti inhimillisistä kyvyistä eikä lahjoista, koulun käynnistä tai käymättömyydestä - vaan Kristuksen siunauksen luovasta voimasta meidän kautta

(3) "Mursi"

Siunaus toi leipiin kasvun mahdollisuuden, mutta vasta murtamisessa se alkoi toimia. Jeesuksen siunaamat leivät oli kuin elämää sisältävä juvä, jonka moninkertaistuminen alkaa kuitenkin vasta siitä, kun se kätketään multa. Jeesus sanoikin: "*jos nisun ei jyvä putoa maahan ja kuole, niin se jää yksin; mutta jos se kuolee, niin se tuottaa paljon hedelmää*" (**Joh 12:24**).

Elämän ja jumalallisen voiman esiintulo särkymisen ja murtumisen kautta on yksi Raamatun peruslainalaisuuksista:

Israelin korpivaelluksen aikana kallio muuttui lähteeksi vain sen kautta, että se halkesi, särkyi ja murtui (Ps 78:15, Jes 48:21).

Gideon voitti taistelun rikkomalla saviruukkunsa (Tuom 7:19) ja Maria saattoi vuodattaa kallisarvoisen öljyn rikkomalla alabasteripullon (Mark 14:3).

Tämä sama lainalaisuus on voimassa meidänkin elämässämme ... Se, joka säilyy kovana ja murtumattomana, ei lisääny, mutta joka kulkee nisunjyvän tie, tuottaa vielä tänäkin päivänä runsaan sadon ... Jeesus sanoi myös: "*joka ei ota ristiänsä ja seuraa minua, se ei ole minulle sovelias*" (**Matt 10:38**). Risti elämässämme merkitsee meidän todellista murtumistamme ...

(4) "Antoi"

a) "*Antoi opetuslapsilleen kansan eteen pantavaksi*" (**Luuk 9:16**).

Jeesus ei lähettänyt ainuttakaan opetuslastaan liikkeelle ilman leipää.

Vielä tänäkin päivänä on näin: hänellä, joka on lähtenyt liikkeelle Jeesuksen luota ja Hänen lähettämänään, on leipää jaettava, mutta joka liikkuu omin avuin, hänellä ei ole tarjottavana nälkäisille kuin lämmintä kättä ...

b) "*Kaikki söivät ja tulivat ravituiksi*" (**Mark 6:42**)

Jos leivän jakajilla (= pulpetin tällä puolella) on oma vastuunsa, niin myös leivän vastaanottajilla (= pulpetin sillä puolella) on oma vastuunsa, sillä kirjoitettu on: "*nälkäiset hän on täyttänyt hyvyyksillä ja rikkaat hän on lähettänyt tyhjinä pois*" (**Luuk 1:53**). ja edelleen: "*autuaita te, jotka nyt isoatte, sillä teidät ravitaan*" (**Luuk 6:21**). - Ole isoava ja janoava ...

Poikakin, joka oli antanut kaikki eväänsä, **sai nyt syödä** niin monta leipää kuin vain jaksoi ...

Poika **oppi** jälleen yhden uuden periaatteen: Jumala ei jää kenellekään velkaa! "*Antakaa niin teille annetaan*" (**Luuk 6:38**), "*joka muita virvoittaa se itse kostuu*" (**Snl 11:25**).

2. "*Kun ilta tuli ...*" (**Matt 14:15**). Kun kansa oli aterioinut ja tähteet olivat koreissa ja kaikki näkivät tämän ihmeen, silloin moni olisi halunnut olla tuo poikanen, jonka teko kirjoitettiin kaikkiin 4 evankeliumiin. Uskon monen katuneen antamattomuuttaan ja kovasydämisyyttään ...

Kun elämän ilta tulee ...